

ДОВІДКА
про підсумки роботи Державного архіву Запорізької області
за I квартал 2024 року

Основні організаційні заходи

Державним архівом Запорізької області протягом I кварталу 2024 року проводилася робота, спрямована на реалізацію основних завдань, визначених чинним законодавством України та Положенням про Державний архів Запорізької області. З 24.02.2022 в умовах воєнного стану діяльність здійснюється відповідно до Закону України «Про правовий режим воєнного стану», указів Президента України від 24.02.2022 № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні», від 24.02.2022 № 67/2022 «Про утворення військових адміністрацій», від 14.03.2022 № 133/2022, від 18.04.2022 № 259/2022, від 17.05.2022 № 341/2022, від 12.08.2022 № 573/2022, від 07.11.2022 № 757/2022, від 06.02.2023 № 58/2023, від 01.05.2023 № 254/2023, від 26.07.2023 № 451/2023, від 06.11.2023 № 734/2023, від 05.02.2024 № 49/2024 «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні».

На виконання наказу Державного комітету архівів України від 13.11.2019 № 103 «Про затвердження Програми здійснення контролю за наявністю, станом і рухом документів НАФ на 2020-2024 роки» структурними підрозділами архіву та архівними відділами райдержадміністрацій і міських рад здійснювались заходи відповідно до планових завдань.

Рішенням Запорізької обласної ради від 15.02.2022 № 67 затверджена Програма розвитку архівної справи у Запорізькій області на 2022 – 2024 роки». На виконання заходів Програми на 2024 рік затверджено бюджетні призначення у сумі 2 371 680 грн. За I квартал 2024 року фактично використано 592 920 грн.

Рішенням Запорізької обласної ради від 18.03.2021 № 144 (зі змінами) затверджена Програма матеріально – технічної підтримки діяльності органів виконавчої влади в Запорізькій області на 2021-2024 роки. На виконання заходів Програми на 2024 рік затверджено бюджетні призначення у сумі 5 370 400 грн. За I квартал 2024 року фактично використано – 1 366 982 грн.

Проведено роботу з технічного оформлення результатів перегляду грифів секретності матеріальних носіїв секретної інформації колишнього СРСР 7 архівних фондів.

На офіційному сайті архіву відбувалося висвітлення найважливіших заходів з пріоритетних питань діяльності та роботи з громадськістю; розміщення інформації, спрямованої на всебічну підтримку та розвиток української ідентичності, проводилися тематичні виставки та розміщення архівних документів на електронному ресурсі «Запорізька спадщина».

За I квартал 2024 року Державним архівом Запорізької області отримано на виконання 1089 листів, доручень та інших документів (859 – у 2023 році, 833 - у 2022 році, 1524 у 2021 році, 1395 – у 2020 році, 1406 – у 2019 році) одиниць. Вихідних документів зареєстровано 242 (182 – за аналогічний період минулого року, 147 – у 2022 році, 270 – у 2021 році, 227 – у 2020 році, 243 – у 2019 році).

Протягом I кварталу 2024 року до Запорізької обласної державної адміністрації підготовлено та подано 100 інформацій (80 – за I квартал 2023 року, 93 – за I квартал 2022 року, 130 – за I квартал 2021 року), до Державної архівної служби України – 40 інформацій (33 інформації – за I квартал 2023 року, 17 інформацій – за I квартал 2022 року, 30 – за I квартал 2021 року).

Розроблення нормативно-правових актів, у т.ч. тих, що підлягають державній реєстрації, з них зареєстровано

Протягом I кварталу 2024 року нормативно-правові акти не розроблялись.

Проведення засідань колегії Державного архіву Запорізької області

За I квартал 2024 року проведено 3 засідання колегії, на яких розглянуто 8 питань.

І квартал

Про основні напрями діяльності Державного архіву Запорізької області на 2024 рік.

Про підсумки роботи Державного архіву Запорізької області зі зверненнями громадян за 2023 рік.

Про виконання актів і доручень Президента України та Кабінету Міністрів України з питань реалізації державної кадрової політики та про стан роботи з персоналом, підвищення кваліфікації кадрів у Державному архіві Запорізької області за 2023 рік.

Про стан виконавської дисципліни та контролю за виконанням документів у Державному архіві Запорізької області у 2023 році.

Про підсумки роботи архівних установ області за 2023 рік та завдання на 2024 рік.

Про підсумки роботи архівних установ області для централізованого тимчасового зберігання архівних документів, нагромаджених у процесі документування службових, трудових та інших правовідносин юридичних і фізичних осіб, що не належать до Національного архівного фонду (трудовах архівів) за 2023 рік.

Про роботу Державного архіву Запорізької області щодо дотримання вимог чинного законодавства з питань запобігання корупції у 2023 році.

Про план роботи Державного архіву Запорізької області на II квартал 2024 року.

Проведення перевірок архівних установ

У зв'язку з введенням воєнного стану Державним архівом Запорізької області на I квартал 2024 року перевірки архівних установ не планувалися.

Здійснення заходів щодо розвитку мережі архівів для зберігання документів, що не входять до складу НАФ

Державним архівом Запорізької області надавалась організаційна, консультативно-методична допомога виконавчим органам сільських, селищних, міських рад у діяльності трудових архівів. Питання про підсумки роботи архівних установ області для зберігання документів ліквідованих установ, не віднесених до складу НАФ, за 2023 рік та їх завдання на 2024 рік розглядалося на засіданні колегії 14.02.2024.

Станом на 01.04.2024 в Запорізькій області із 44 трудових архівів, що діяли при районних, сільських, селищних та міських радах (з них не створені офіційно – 2: при Гуляйпільській міській та Чернігівській селищній радах):

- 4 трудові архіви Бердянського району – всі на тимчасово окупованій території;
- 10 трудових архівів Василівського району – 9 на тимчасово окупованій території, 1 – в зоні активних бойових дій;
- 9 трудових архівів Запорізького району – всі на підконтрольній Україні території;
- 13 трудових архівів Мелітопольського району – всі на тимчасово окупованій території;
- 8 трудових архівів Пологівського району – 6 на тимчасово окупованій території, 2 – частково евакуйовані із зони активних бойових дій до м. Запоріжжя.

У 4 містах (Запоріжжя, Бердянськ, Токмак, Енергодар) в архівних відділах міських (міст колишнього обласного значення) рад створені структурні підрозділи для зберігання документів ліквідованих установ, з них 3 - на тимчасово окупованій території, 1 на підконтрольній Україні території.

Станом на 01.01.2023 в Запорізькій області фактично працюють 9 трудових архівів Запорізького району та 2 Пологівського району (у т. ч. 2 – комунальні установи: Вільнянської та Орхівської міських рад, 1 не створений офіційно: Гуляйпільської міської ради).

Державним архівом Запорізької області надано приміщення для розміщення евакуйованих працівників та документів, що зберігалися в трудових архівах Орхівської (евакуйовано 9060 од. зб.) та Гуляйпільської (евакуйовано 5190 од. зб.) міських рад.

Забезпечення збереженості та державний облік документів Національного архівного фонду

З метою зміцнення охоронно-пожежного режиму, поліпшення умов зберігання документів, оптимального розміщення в архівосховищах, контролю за наявністю та фізичним станом документів Національного архівного фонду протягом I кварталу 2024 року здійснювалися такі заходи.

Між Державним архівом Запорізької області та Управлінням державної служби охорони в Запорізькій області укладено договір від 11.03.2024 № 01-0014829/24 на здійснення цілодобової охорони будівель архіву, пропускового режиму та спостереження за пультами пожежно-охоронної сигналізації.

З ТОВ «Запоріжліфтсервіс-5» укладено договір на технічне обслуговування ліфтів (№ 5/40 від 29.01.2024).

Працівниками служби охорони цілодобово здійснюється зовнішнє відеоспостереження у корпусі № 1 архіву.

Здійснені перевірки стану електромереж і освітлювальних приборів, проведені поточні ремонтні роботи в обох корпусах архіву.

З працівниками Державного архіву Запорізької області проведено інструктажі з питань техніки безпеки та пожежної безпеки, про порядок дій в умовах воєнного часу.

Членами пожежно-технічної комісії проведено огляд технічного стану будівель архіву, у т.ч. дахів, і покрівель, протипожежного стану приміщень, пожежонебезпечних місць у приміщеннях, справності систем вентиляцій та кондиціонування повітря та системи внутрішнього водогону у Державному архіві Запорізької області, за результатами якої складено відповідний акт.

З метою своєчасного виявлення плісневих грибів і комах проведено візуальні мікологічні та ентомологічні обстеження документів та архівосховищ у корпусах 1 та 2; за результатами обстежень архівосховищ і документів біоуражень документів, а також стін, підлоги, стелажів, коробок у архівосховищах корпусів 1 та 2 не виявлено.

На виконання наказу Державної архівної служби України від 29.12.2021 № 165 «Про затвердження Програми оцифрування архівних інформаційних ресурсів на 2022-2025 роки» та наказу Державного архіву Запорізької області від 17.02.2022 № 11 «Про затвердження Програми оцифрування архівних інформаційних ресурсів у Державному архіві Запорізької області на 2022-2025 роки» протягом I кварталу 2024 року було оцифровано 623 одиниць зберігання документів Національного архівного фонду на 75588 кадри. На сайті архіву оприлюднено 766 описів фондів комуністичних партійних органів, установ, організацій (1917-1991 рік).

З метою забезпечення збереженості документів Національного архівного фонду за I квартал 2024 року відреставровано 0,9 тис. арк., відремонтовано 4,4 тис. арк. документів підшито 325 справ, зформовано 26958 аркушів.

На виконання наказу Державної архівної служби України від 13.11.2019 № 103 «Про затвердження Програми здійснення контролю за наявністю, станом і рухом документів НАФ на 2020-2024 роки», відповідно до Плану заходів на 2020-2024 роки, затвердженого наказом Державного архіву Запорізької області від 03.12.2019 № 44 «Про затвердження Програми здійснення контролю за наявністю, станом і рухом документів Національного архівного фонду архівними установами Запорізької області на 2020-2024 роки» у I кварталі 2024 року проведено перевіряння наявності і стану документів по 8 фондах, перевірено 10888 справ. Фактів наявності плісняви, грибків, біоуражених справ в архівосховищах не виявлено.

Здійснено державний облік документів, що надійшли на державне зберігання по 9 частинах фондів та 1 новому фонду на паперовій основі.

На виконання наказу Міністерства юстиції України від 05.10.2023 № 3541/5 «Про внесення зміни до Правил роботи архівних установ України щодо декомунізації обліку архівних документів», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 06 жовтня 2023 р. за № 1749/40805 з метою уникнення дублювання архівних шифрів та дотримання принципу походження здійснено

наступні заходи щодо декомунізації обліку архівних документів, які зберігаються в державному архіві:

- підготовлено та погашено на комісії з контролю за наявністю станом та пошуком документів НАФ Перелік фондів органів установ та організацій окупаційної адміністрації нацистської Німеччини що діяли на території м. Запоріжжя та Запорізької області в 1941-1944 рр. на 164 фонди, 5439 справ, обліковий літерний індекс яких підлягає зміні;

- відповідно до Переліку внесено зміни в облікові документи архіву по 24 фондах, перешифровано 2830 справ.

Створення та розвиток науково-довідкового апарату до документів Національного архівного фонду

Протягом I кварталу 2024 року проведено описування документу особового походження на 1 од. зб./ 1 док. за 2013 рік по фонду Р-6464 «Марина Анатоліївна Брацило (02.12.1976 – 17.06.2013) – поетеса, журналістка, піснярка, член Національної спілки письменників України».

Продовжена роботи з підготовки:

- путівника про склад і зміст документів НАФ, а саме: проводилось вивчення тексту путівника, уточнення історичних довідок установ, організацій, підприємств, схеми систематизації фондів;

Проводилася робота з поповнення бази даних «Архівні фонди України» даними фондів, які надійшли на постійне зберігання протягом I кварталу 2023 року, уточнення відомостей щодо раніше приєднані та передані фонди, внесення виправлень в інформацію про фонди відповідно до наказу Державної архівної служби України від 27.09.2013 № 137 «Про заходи щодо прискорення роботи зі створення Інформаційної системи «Архівні фонди України».

Продовжена робота з поповнення електронних покажчиків:

- фондів Державного архіву Запорізької області, які зберігаються в корпусі № 2 архіву;

- про місцезнаходження та збереженість документів з особового складу сільськогосподарських підприємств, які діяли на території Запорізької області у 1943-2024 роки;

- покажчик фондів архівних установ райдержадміністрацій та міськрад, трудових архівів.

Формування Національного архівного фонду.

Експертиза цінності документів. Організація зберігання документів НАФ в архівних підрозділах підприємств, установ і організацій

На державне зберігання надійшло 3757 справ на паперовій основі від 10 установ-джерел комплектування.

За I квартал 2024 року проведено 3 засідання експертно-перевірної комісії Державного архіву Запорізької області, на яких розглянуто такі питання:

- про підсумки роботи експертно-перевірної комісії Державного архіву Запорізької області за 2023 рік та завдання на 2024 рік;

- про графік передавання на постійне зберігання до Державного архіву Запорізької області управлінської документації, документів особового походження, фотодокументів архівними установами райдержадміністрацій та міськрад на 2024 рік;

- про графіки передавання на постійне зберігання до Державного архіву Запорізької області управлінської документації, документів особового походження, фотодокументів установами-джерелами комплектування Національного архівного фонду на 2024 рік;

- про затвердження змін до Переліку типових документів, що створюються під час діяльності державних органів та органів місцевого самоврядування, інших установ, підприємств та організацій, із зазначенням строків зберігання документів;

- про внесення змін до списку юридичних осіб – джерел формування Національного архівного фонду, які передають документи до Державного архіву Запорізької області (список джерел комплектування архіву), списку

юридичних та фізичних осіб – джерел формування Національного архівного фонду, які не передають документи до Державного архіву Запорізької області; погодження та схвалення інструкцій з діловодства, номенклатур справ, положень про експертні комісії, описів справ, актів про вилучення для знищення документів, не внесених до Національного архівного фонду.

Погоджено 3 інструкції з діловодства (1 - у 2023 році), 11 положень про експертні комісії (2 - у 2023 році), 11 номенклатур справ (7- у 2023 році), 5 актів про вилучення для знищення документів, не внесених до Національного архівного фонду, на 16926 справ (7 актів про вилучення для знищення документів, не внесених до Національного архівного фонду, на 19679 справ), 2 акта про вилучення документів з Національного архівного фонду на 48 справ, 19 описів на 1101 справу з кадрових питань (особового складу) (10 описів на 200 справ – у 2023 році) та схвалено 11 описів на 633 справи постійного зберігання (10 описів на 1080 справ – у 2023 році), 1 опис особового походження на 1 од. зб./1 док., подані 31 установою - джерелами формування Національного архівного фонду (14 установами-джерелами формування Національного архівного фонду – у 2023 році).

Погоджено 1 номенклатуру справ (1 - у 2023 році), 5 актів про вилучення для знищення документів, не внесених до Національного архівного фонду, на 1387 справ (5 актів про вилучення для знищення документів, не внесених до НАФ, на 7362 справи – у 2023 році), 3 описи на 37 справ з кадрових питань (особового складу) (1 опис на 45 справ – у 2023 році) та схвалено 2 описи на 42 справи постійного зберігання (2 описи на 50 справ – у 2023 році), подані 4 установами, в діяльності яких не утворюються документи Національного архівного фонду (7 установами, в діяльності яких не утворюються документи Національного архівного фонду, – у 2023 році).

Надана методична та практична допомога в упорядкуванні документів власними силами 4 установам (2 - у 2023 році), які схвалили та погодили описи справ з ЕПК Державного архіву Запорізької області.

Проведено 6 контрольних перевірок якості упорядкування документів (3 - у 2023 році).

Проведено 7 перевірок готовності підприємств, установ, організацій до передавання справ постійного зберігання до Державного архіву Запорізької області.

Проведення семінарів з підвищення кваліфікації

Для працівників архівних установ області у I кварталі 2024 року семінари не проводились. Здійснювалось консультування працівників архівних установ з основних питань діяльності, у тому числі з питань роботи під час дії воєнного стану.

Для спеціалістів структурних підрозділів облдержадміністрації, райдержадміністрацій, міських рад на теми з актуальних питань ведення діловодства та архівної справи, впровадження електронного документообігу, працівниками Державного архіву Запорізької області проведено два семінарських заняття в Запорізькому регіональному центрі підвищення кваліфікації.

Використання інформації документів НАФ

Державним архівом Запорізької області у I кварталі 2024 року здійснювалися такі заходи.

На офіційному сайті архіву відбувалося висвітлення найважливіших заходів з пріоритетних питань діяльності та роботи з громадськістю; розміщення інформації, спрямованої на всебічну підтримку та розвиток української ідентичності, проводилися тематичні виставки.

На офіційному веб-сайті Державного архіву Запорізької області були розміщені онлайн виставки:

«З історії становлення Української державності на Запоріжжі в 1917 – 1919 рр. До дня Соборності та Свободи України (22 січня)» (<https://www.archivzpz.gov.ua/uk/do-dnya-sobornosti-ta-svobodi-ukrajini>);

«До Міжнародного дня рідної мови (21 лютого)» (<https://www.archivzp.gov.ua/uk/do-mizhnarodnogo-dnya-ridnoji-movi>);

«З історії Запорізького академічного обласного українського музично-драматичного театру ім. В.Г. Магара» (<https://www.archivzp.gov.ua/uk/z-istoriji-zaporizkogo-akademichnogo-oblasnogo-ukrajinskogo-muzichno-dramatichnogo-teatru-im-v-g-magara>);

«55 років тому (1969) розпочато будівництво Хортицького житлового масиву» (<https://archivzp.gov.ua/uk/55-rokiv-tomu-1969-rozpochato-budivnitstvo-khortitskogo-zhitloвого-masivu>).

06 лютого 2024 року Державний архів Запорізької області взяв участь у круглому столі «Адвокатура Запоріжжя: історія та сучасність», який відбувався на базі Національного університету «Запорізька політехніка». Проведено дискусію щодо перспектив вивчення і збереження історичної пам'яті адвокатури Запоріжжя. Під час дискусії було обговорено дослідження з історії загальної, регіональної адвокатури України та персоніфікованої історії цієї галузі. У межах цього заходу було урочисто відкрито кабінет-музей історії адвокатури Запорізької області, 20-й в Україні.

(<https://www.archivzp.gov.ua/uk/derzhavnij-arkhiv-zaporizkoji-oblasti-vzyav-uchast-u-kruglomu-stoli-advokatura-zaporizhzhya-istoriya-ta-suchasnist-ta-vidkriti-kabinetu-muzeyu-advokaturi>).

На запит Центру вивчення новітньої та цифрової історії університету Люксембургу було проведено виявлення архівних документів (фільтраційних справ, опитувальних листів, листування) репатріантів, що примусово працювали на підприємствах та в господарствах Люксембургу у роки II Світової війни.

На запит Українського науково-дослідного та освітнього центру вивчення голодоморів було направлено електронні копії справ – свідчень очевидців Голодомору 1932-1933 рр.

На офіційному вебсайті та на офіційній сторінці у фейсбуці Державного архіву Запорізької області постійно розміщуються новини про діяльність архіву.

Відбувалося розміщення архівних документів на електронному ресурсі «Запорізька спадщина» (<https://heritage.zp.ua/>): презентація оцифрованих архівних документів.

За I квартал 2024 року до Державного архіву Запорізької області надійшло 877 звернень від громадян України та юридичних осіб (819), іноземних громадян (58) (з них на особистому прийомі - 254), (За I квартал 2023 року до Державного архіву Запорізької області надійшло 661 звернення від громадян України, іноземних громадян та юридичних осіб (з них на особистому прийомі - 196).

Кількість виконаних запитів за I квартал 2024 року – 842.

Кількість питань, піднятих у зверненнях (надано довідок та інформаційних документів) – 1196; з них з позитивним результатом – 588 (49 %), 46 (4 %) - з рекомендацією звернутися за місцем знаходження документів.

Кількість виконаних запитів у I кварталі 2024 року за тематикою:

соціально-правового характеру – 587;

тематичних - 100;

майнових – 144;

персональних: генеалогічних – 6;

біографічних - 5.

Електронною поштою надійшло 448 запитів від громадян України та іноземних держав.

На особистому прийомі спеціалістами відділу інформації та використання документів Державного архіву Запорізької області було прийнято запитів від громадян: 254), телефонній «гарячій лінії» - 51. Надійшло 6 звернень з Урядової телефонної «гарячої лінії».

Проводиться постійний контроль за своєчасним і якісним виконанням запитів окремих категорій громадян (зверталися: 4 інваліди, 88 внутрішньо переміщених осіб, 4 військовослужбовця).

Надавалися консультації громадянам за телефонами (0612) 787 45 51, (0612) 787 47 44.

Робота із зверненнями громадян проводиться відповідно до вимог Методики оцінювання рівня організації роботи із зверненнями громадян в органах виконавчої влади, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 24.06.2009 № 630.

Методична робота

У I кварталі 2024 року проведено 2 засідання Науково-методичної ради, на яких розглянуто 4 питання.

Заступник директора Державного архіву – начальник відділу організації і координації архівної справи

Антоніна ФЕДЬКО